

AKRAN ZORBALIĞI ve ZORBALIKLA BAŞ ETME

Rehberlik ve Psikolojik Danışma Birimi

Birbirimizi Kötüleme Hakkında

Gerçekten bazı adi kelimeler var.
Bunlar devamlı kulaktan kulağa dolaşıyor.
Ve işittiğimiz zaman, iğrenç anlamı bizi
incitiyor. Giysilerimiz, burnumuz ya da saçımız
hakkında. Annemiz hakkında, tahammülü zor
olan şeyler, yürüyüşümüz, konuşmamız,
İstanbul'un neresinde, nasıl bir evde
oturduğumuz hakkında....

Ne demek istediğimi anlıyorsunuz ya,
Birbirimizi kötüleme hakkında konuşuyorum,
K-ö-ö-ö-tü-tü-tü-le-le-le-me-me hakkında!!!

Akran Zorbalığı; “güçlü durumdaki bir öğrencinin; kendi kazancı veya keyfi için, daha güçsüz olanlara karşı, sıkıntı vermek niyeti ile Fiziksel, Psikolojik, Sosyal veya Sözel olarak tekrarlayan saldırılarıdır.”

Akran Zorbalığı; “bir ya da daha fazla öğrencinin bir başka öğrenciye (mağdura) sürekli olarak olumsuz eylemlerde bulunması”dır.

Nedir Bu Olumsuz Eylemler?

1. Gücsüz öğrencileri dövme, tekme ya da tokat atma.
2. İtme- çekme- dürtme biçiminde fiziksel tacizde bulunma.
3. Okulun içinde, dışında veya yakın çevrede korkutma.
4. Dalga geçme, alay etme, kızdırma, sözel sataşma, tacizde bulunma.(buna dokunma o pis vb.)
5. Kötü isimler takma (ezik, kız, topik, aptal, gıdım, kocakafa, dörtgöz, şişko vb.)
6. Çocuğa veya ailesine hakaret etme, küçük düşürme.
7. Mağdurlar hakkında yalan veya yanlış söylentiler çıkarma.(saçlarında bit var, tuvaletten çıkınca ellerini yıkamıyor vb.)
8. Çeşitli yerlere mağdurlar hakkında çirkin sözler yazma.

9. Mağduru amaçlı olarak grup dışında tutup yalnızlığa itme, oyun veya diğer etkinliklere katmama.(kantine veya bahçeye çıkarken onu davet etmeme, sohbetlere almama, o kişi girince herkesin susması, grup çalışması yapılacağı zaman “Ben onunla eş olmak istemiyorum- biz onu bizim grupta istemiyoruz” deyip yalnız bırakma)

10. Amaçlı olarak eşyalarına zarar verme. (sirasına kalemtraş çöpü atma, çantasını defterini, montunu vb. yere atma)

11. Kendi eşyalarını taşıttırma

12. Zorla kendine kantinden birşeyler ısmarlatma

13. Kendi ödevini korkutarak diğerine yaptırtma

14. Dış görünüşüyle, saçıyla, ayakkabısıyla, kalemiyle vb. alay etme

15. Tehdit etme (“beni müdür yardımcısına söylersen, bak gör sana daha neler yapıcım”)

16. Mağdur bir öğretmene söylediğinde “İspiyoncu-İspitçi-Kız vb.” deyip küçük düşürme.

Zorbalar

Mağdurlar

Seyirciler

Zorbaların özellikleri

1. "Zorbalık kişilik özelliği gibidir. Yaptıkları davranışı önce reddederler, sonra suçu başkasına atarlar, ve en nihayet mağdurun hak ettiğini söylerler."
2. Olayları ve arkadaşlarını kontrol etme gereksinimi duyarlar.
3. Mağdurların acı çekmesinden kendilerini sorumlu tutmazlar, bundan zevk alırlar.
4. Mağdurlara karşı hiç empati duymazlar ya da çok az duyarlar.
5. Mağdurların onları kışkırttıklarını söyleyerek suçu onlara atarlar.
6. Akranları ile sık sık çatışma yaşayabilir, okul idaresi ile görüşmek zorunda kalabilirler (daha çok erkek öğrenciler).
7. Genelde kendileri de zorbalığa uğramıştır.

Seyircilerin özellikleri

1. Zorbalık olaylarının %85'inde akranlar seyirci durumundadır.
2. Sadece % 11'inde zorbaya müdahale ettikleri görülür
3. Zorbalardan farkları "Suçluluk" duymalarıdır.
4. Sıklıkla zorbayı haklı bulup mağdurun hak ettiğini düşünürler çünkü zorbalılar öncesinde mağduru gizlice kışkırtmakta, seyirci önünde de mağduru hak etmiş gibi göstermektedirler.

Her zaman **FARKLI** olan çocuklar
zorbalığa uğramazlar,

bazen çocuklar neden **MAĞDUR**
olduklarını bile bilmezler!!!

Neden "Akran Zorbalığı ve Şiddet" ile Mücadele Etmeliyiz?

1. Zorbalık yaygındır
2. Zorbalığın mağdurlara yoğun olumsuz etkisi vardır
3. Hiçbir okul duyarsız kalmamalıdır

Zorbalığın Mağdurlara Olumsuz Etkileri:

Benlik saygısında azalma, okulu sevmeme, okul korkusu, devamsızlıktaki artış, kaygı-kızgınlık-çaresizlik duygularında artış, uyku problemleri, baş ve karın ağrıları, akademik başarıda düşüş=**MUTSUZLUK**

Hiçbir Okul Duyarsız
Kalmamalıdır:

Her öğrencinin okulunda kendini
güvende hissetmeye hakkı vardır ve
bunu sağlamak **HEPİMİZİN**
GÖREVIDİR.

Hiç birimizin bir diđerini
üzmeye, canını yakmaya,
aşağılamaya, ya da
korkutmaya **HAKKI YOKTUR!**

Konuyla ilgili yanlış inançlar

1. Zorbalıktan yalnızca "hanım evlatları" yakınır.

Doğrusu: Sizlerin zorbalıktan şikayet etmeniz "hanım evladı" olduğunuz anlamına gelmez.

Zorbalık, zalimlik ve haksızlık yapmak demektir.

Sizler, zorbalığın okulda hiçbir şekilde kabul edilemez olduğunu anlamalı ve zorbalığa maruz kaldığınızda şikayetinizi dile getirmelisiniz.

2. Zorbayı ele vermek "ispiyonculuk" tur.

Doğrusu: Zorbayı ele vermek "ispiyonculuk" değil, bildirmek demektir. Suçluya veya bir başkasına yardım etmek için suçluyu yetkililere bildiririz. Halbuki birisini "ispiyonlamakta" amaç, onun başını derde sokmaktır.

3. "Kavga etmek ve saldırganca davranmak, büyüme ve gelişmenin doğal bir parçasıdır - bazı öğrenciler zorbalığı hak ederler - zorbalıktan şikayet eden öğrenciler ana kuzusudurlar - zorbalık yapanları görmezden gelerseniz size bulaşmazlar - bir zorba ile baş etmenin en iyi yolu onunla kavga etmek ve intikam almaktır - zorbalığa uğrayan kişiler belli bir süre acı çekerler ama bunu daha sonra unutacaklarından pek de büyütülecek bir şey değildir - sadece erkekler zorbalık yapar."

Doğrusu: Bu söylemlerin tamamı YANLIŞ....

Seyirci ne yapabilir?

1. Olayı izlemeye dalmayın
2. Zorbaya durmasını söyleyin
3. Zorbaliğa maruz kalan kişiye iyi davranın
4. Zorbaliğa maruz kalan kişiyi sizinle gelmeye ikna edin
4. Bir yetişkini olay yerine çağırın
5. Sadece gülümsemenizle de olsa zorbaya güç vermeyin
6. Ezilenle, yalnız ve mutsuz kişilerle arkadaş olun
7. Unutmayın, siz de bir gün zorbaliğa maruz kalabilirsiniz!

Mağdur ne yapabilir?

1. Olayları gizleyerek zorbalara yardımcı olmayın. Çünkü gizlilik, zorbaların en güçlü silahıdır. Bir yetişkine haber verin.
2. Olayları anlatırken abartmayın, değiştirmeyin. Aksi halde söyledikleriniz sorgulanır.
3. Zorbayla iliřki kurmayın, ondan uzak durun.
4. Sertlik ve şiddet çözüm değildir.
5. Tehdit edici telefon veya e-postalar alıyorsanız birisi ile bunu paylaşın.
6. Beden diliniz önemlidir. Ürkek ve çekingen tavırlarla gezerseniz daha fazla dikkat çekersiniz. Özgüvenli bir tavırla durursanız sizinle daha az uğraşırlar.

Mağdur ne yapabilir?

7. Yalnız ve arkadaşsız iseniz diğer yalnız dolaşanlara bakın ve onlarla arkadaşlık kurmaya çalışın.

8. Hala yalnızsanız üzülmevin, er ya da geç sizi siz olduğunuz için sevecek gerçek bir dost bulacağınıza inanın.

9. Zorbalar tarafından ezilenler sık sık aşağılayıcı durumlara sokulurlar. Bu durumları daha önceden düşünmeye ve hazırlıklı olmaya çalışın. Vereceğiniz yanıtları, nasıl davranacağınızı daha önceden tasarlayın.

10. Zorbaların grup olarak dolaştığı yerlere gitmeyin.

11. Hakınızda söylenti çıkarmalarını önlemenin en iyi yolu "tamam, neyse..." demektir. Böylece onlara sizi üzemediklerini göstermiş olursunuz.

12. "Yeter artık, durmalısın" deyip ortamdan uzaklaşın

13. Zorbanın sıkılmasını sağlayın. Her dediğini kabul edip uzaklaşın.

..... İLKÖĞRETİM OKULU'NDA

HİÇBİR ZORBA ve ZORBACA DAVRANIŞ

KABUL GÖRMEMEKTEDİR

SON SÖZ

Ben diktatör değilim. Benim, kuvvetim olduğunu söylüyorlar. Evet, bu doğrudur. Benim, isteyip de yapamayacağım bir şey yoktur. Çünkü ben zoraki ve insafsızca hareket etmesini bilmem. Ben kalpleri kırarak değil, kazanarak hükmetmek isterim.

Mustafa Kemal ATATÜRK

BARIŞ ve SEVGİ DOLU BİR ÖĞRETİM YILI DİLEĞİYLE

Rehberlik ve Psikolojik Danışma Birimi